

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - - - - 12 korona.
 fél évre - - - - - 6 "
 negyed évre - - - - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r. t. — Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fillér.
 Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyitlér sora 40 fillér.

Karácsony.

Üdvözlég szent Karácsony, a keresztyén világ hajnalhasadása! Emlékezete annak a legendás időnek, melyben fényes csillag jelentette, angyal-szó hirdette a Megváltó érkezését. Emlékezete annak, hogy először hangzott ez a felséges, ez a világot járó s átalakító program: dicsőség az Istennek, békesség az embereknek!

Az ó-világ papjainak vallása lejárt a magát; a művelődő nép részben meglátta, részben megsejtette a rideg önzést és amitást, mely a szent talár alatt legtöbbször rejtkezett. A vallásos hitnek, ennek az eszmenyt kereső érületnek, czéltalanul kellett tévelyegni s lassankint elernyedni. Hinni szeretett volna az ember, mert ez lelki szükséglete volt mindenkor; de nem tudott. Remélni akart volna, mert sóvárgás töltötte be lelkét; de nem mert. Csak egy kis népben élt valami homályos hit és reménység, melyet proféták íletett hagyományai istápoltak. De ha hit és remény tengett is valahogy: szeretet, emberszeretet nem volt scholsem; a választott népben pedig legkevesbe. Hiszen a felekezetek, amelyek mindegyike az igaz vallás kizáró-

lagos birtokosának tartotta magát, bár csak aprólékos ritusban különböztek: igazán keleti, égő gyűlölettel néztek egymást. Az emberszeretet ismeretlen fogalom volt mindentűtt; leginkább pedig ó kööltük. Valóságos megváltója lett az emberiségnek az, aki az emberek közt való békességet hirdette az Isten legnagyobb dicsőségének.

Napjainkban is égető szükség van ezekre a megváltó igékre. A szent jelszó mögött most is gyakran rút önzés takarózik. Pusztul a fogékonyág és hajlam a léleknek azon emelkedettsége iránt, mely az eszmenyeket keresi és szolgálja; azon önmagát kielégítő s önmagát boldogító költői hangulat és melegség iránt, mely az élet mindennapi érdekein fölüllemelkedik. A rosszhiszeműség és rosszakarat vérengző vadak módjára dunnak az emberek becsületében; valóságos gunyjára a keresztyéni emberszeretnek. Szüvedely és önző elfogultság vesztegeti meg embertársaink tetteiről való ítéletünket. Üdvözlég szent karácsony! Jöjj angyali szózat és hirdesd a keresztyénység győzelmese igéit kunyhókban és palotákban, mindent betöltő s átalakító erővel.

Mikor a megváltó született, ötszáz esztendő óta először voltak csukva Janus kapui; csend és békesség volt az egész világon. A mese arany korszakának egy sugára melegítette meg az ég küldöttjének érkezését. Akkor és azóta mindig a békesség jelenti valósággal az Istennek országát. Nem volt és nem is lesz ott az Isten sohasem, nincs és nem lesz ott áldása semmisen, ahol az emberek közt békesség nem lakozik. Békesség által van a dicsőség.

De ez a békesség nem a tétlenkedő nyugalom békessége, nem az elkényszeredett lélek apathiaja. Ez a békesség azt jelenti, hogy egymás ellen való kicsinyes küzködéseinket felejtjük el akkor, mikor minden erőnk, egész lelkünket magasabb czelokért kell megfeszítenünk és egyesítenünk. Ez a békesség tehát a kapcsolatot jelenti ma, az országhaborgató események időszakában, amely egyedül tesz erőssé s a munkára és küzdelemre képesé bennünket.

Egyes emberek életében is csak a kedély s a lelkiismeret nyugalmat, nem pedig az erők pihentetését szabad érteni a békesség csendje alatt. Nemzetek életében pedig a csend és mozdulatlanág egyenlő a sorva-

TÁRCZA.

A nagyenyedi csizmadia és lakatos czég perlekedése és békéje bástyájuk miatt 1756-ik esztendőben.

— Ismerteti: **Török Bertalan.** —

Tudva van és leszen, hogy az 1704-ik esztendőnek márczius hava 13-ik napján szomorú sorsa volt nemes Nagyenyed városának. Rabutin egyik vezére báró Tige megtámadta és felperzselt a várost. Alig lehet elképzelni azt a nyomort, mely az oly sokszor romlásra jutott lakosságot sújtotta, de némileg következtethetünk abból a körülményekből, hogy a folytonos háborus idők daczára, midőn a lakoságnak egyedül a várkastély nyújtotta a szükséges védelmet, a lerombolt falakat s bástyákat csak 28 év múlva birtak valahogy helyre hozni. A bástyák egyike, melyet az ellenség erőssen megrongált, a nemes lakatos czéhé volt. Amde a czéh elszegényedett, tagjai keves számmal voltak, ezért hát a csizmadia czéhra

bizta a város a megépítést, melynek 60 tagja volt és így jobban birta az építés költséget. Ebből kerekedett a nagy perlekedés, melyben az enyedi nemes Magistratus 1755. január 9-én a Guberniumhoz tett jelentést és „a dolognak mi voltáról“ így „informált“:

„A közelebbi múlt és szomoruan említendő Rakotziana revolútiokor egy malecontentus Mlgos Generalis megnehezeltvén Enyed városára, hogy kivánsága szerint bizonyos summa penzt nem discretizálhatott nagy szegénysége miatt, minthogy annak előtte nem sokkal Templomunk, Tornjunk, és az egész Város tűz által elégettett volt, egyebbel ezen Várost nem mortifibálhatta, hanem egynehány tonna puskaport hozatván, a Varmegye nepit is felköltvén. Kastelyunk nagyobb részét földig rontotta, azok között a Lakatosok bástyáját is, mely is usque 1732. mind romlásban állott és akkor nagy magunk megszorításával a falaknak építéséhez fogtunk, a Lakatosok Bástyáját pedig nem leveu ki építse, mint-hogy azon Czéhban három öreg embernél

több nem is volt, s ezek közül pedig egyik is a Mesterséget nem exerczálta, conferáltuk azon Bástyának megépítését a Csizmadia Czéhnek, s egyszermind a Bástya birodalmát is, de a Lakatos czéhot is totaliter nem excludáltuk, mert ab antiquo a Csizmadia Czéh a Lakatos Czéval egy társaságot tartott, kivált a temetési alkalmatossággal — és noha elsőbben azon három lakatos Mesterek ellenzették a Tszimadiaktól azon Bástyának építésit, de azután az Enyedi Tanács Házban bejővén, Contradictiojokat remittálták és azt kevénták, hogy az Csizmadia Czéh őket, ha meg haluak, temesse el, melyet a csizmadiák véghez is vittek. Fogarasi Joseph pediglen, aki magát Lakatosok czéh mesterinek irattya, soha Lakatjárto ember nem volt, hanem szabo mesterséget tanult volt és egy hasonló magához Lakatossal össze adván magát, Lakatos czéhot erigáltak, de mi pro Czéha ökönt nem agnoscalljuk, mivel aktualis Lakatos egyenél több nincsen, melyről Excldat és Mlgos Királyi Guberniumot e szerint kívántuk alázatosan informálni.“

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, váládékat, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhöges, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

dással, a lassu, de biztos meghalással. S ha ez általában így van mindig: kétszeresen igaz a mai váltásos állapotaink között. Munka pihenés nélkül, küzdelem lankadás nélkül, egyetértés a nemzeti nagy czélok szolgálatában: ez a mi megváltásunk evangéliuma. S csak akkor üdvös a békeség nekünk, ha ezen czélokra segíthet.

Üdvözlégy szent Karácsony! A gyermekkor tündéri emlékeivel, a vallásos érzület ihlettségével, a férfui öntudat erejével s a szenvedélyek fölötti uralommal egyesíts bennünket az emberszeretetre. Ébrezd és tápláld mibenünk a hitet és reménységet az eszmények kultusza iránt; a mélyeséges hitet és boldogítót, tette készítő reménységet legfőbb eszményünkben, nemzetünk jövő virágzásában és nagyságában. Egyesítsd e nemzet fiait a mi drága mikrokozmoszuk, édes hazánk politikai és társadalmi érdekeinek hűséges és önzetlen szolgálatára.

Lázár István.

Politikai hírek.

Egyesült erővel. Még mindig az a hatalmas kép: az egyetértés impozáns megnyilvánulása a képviselőházban uralja a helyzetet. Gróf Apponyit gróf Tisza István pártolta erős, lelkes szavakkal, s a népszerűséget egyáltalán nem kereső államférfit zajosan tapsolta, éljenezte az őt letérni, kiüldözni kész ellenzék! Széll Kálmán, Apponyi, Kossuth, Tisza, gr. Andrássy érzelemben és értelemben egyesülve: ki állhat ezen szövetség ellen! Hiszen ez az igazi egységes nemzet kifejezése, valódi képe, nem pedig az a pártokra szét tördeelt és egymás ellen küzdő, egymást lenéző publikum, mely eddig volt! Ezt az egyetértést várta, ezt óhajtott az egész, a valódi nemzet, s ennek az egyetértésnek nyomán kell, hogy fakadjon új élet, új tevékenység és a mit szívből vár mindenki: a béke.

A kormány lemondott. A törvényhozás fényesen nyilvánult egyetértése hatása alatt, amelyet a törvénytelen elnapolás keltett, a kormány még az nap, december 19-én beadta lemondását. És 20-án megjött. Ő Felsége válasza a következő kijelentéssel: „Magyar miniszteriumomnak ezen ismételt lemondását a je-

lenlegi politikai viszonyok közt ez idő szerint el nem fogadhatom.” Nagyon, nagyon kívánatos ugy a dinasztia, mint hazánk érdekében, hogy Lukács László és Széll Kálmán önzetlen fáradozása a béke érdekében mielőbb sikert arasson, hogy a nemzet örömmel hallhassa Ő Felségétől azt a várva várt kijelentést: „magyar miniszteriumom lemondását elfogadom.” Hadd jöjjön utánna, aminek jönni kell: a parlament többségére és támogatására bizton számítható parlamentáris miniszterium!

Tisza a választó-jogról. Gróf Tisza István Biharmegye közgyűlésén az állandó választmány javaslata ellen nagy beszédet tartott, melyben államférfiai éleslátással nyilatkozik erről a fontos kérdéstről. A választó-jog kiterjesztésének ő is híve, mert a választás mai rendszere megérett a revízióra. De a kérdés súlypontja abban fekszik, hogy minden komoly faktor egyetért abban, hogy a kérdés a legnagyobb óvatossággal kezelendő. Rámutat arra, hogy azok a pártok, melyek programmba vették az általános választójogot, böles és hazafias mérséklettel tartózkodnak attól, hogy a reformot azonnal végrehajtandónak tartásák. Az igazi haladás útján csak fokozatosan szabad haladni s a nemzet érdekeit nem szabad kockára vetni. Arra ébredtünk, hogy mint üszköt dobták ezt a kérdést a közéletbe, hogy eltereljek a nemzet figyelmét egyéb fontosabb kérdésekről a radikális jelszavakkal. Pedig medicina peior morbo. Az ilyen reform tulzó nemzetiségi agitációt hozna be a parlamentbe. Oly állapotokat teremtené ez a reform, hogy lehetetlen volna a szabadság, a szabadelvűség és testvériség ápolása. A politikai vezetés felforgató elemek kezébe kerülne. Mindnyájunk czélja az alkotmány demokratikus kiépítése; de ezen czél valószínűsítését anyagilag és szellemileg erős, politikai jogokra érett demokráciának kell megelőznie. A demokrata reformok időelőtti behozatala a valódi haladás, a valódi szabadság sirját ássa meg.

Vármegyénk és városaink.

Törvényhatósági közgyűlés. Folyó hó 29-dikén rendkívüli törvényhatósági közgyűlés lesz, melyre a vármegye alispánja

már ki is bocsátotta a meghívót. T á r g y - sorozat: 1. „Maradvány 1894. és 1895. év előtti időkből” czímen pénztáron levő 665 kor. 22 fillérnek hova leendő utalványozása iránti javaslat. — 2. A községi és körjegyzők fizetése rendezéséről szóló 1904. évi XI. t.-cz., illetve 59718—1905. B. U. rendelet értelmében az 1905. évi fizetés kiegészítése tárgyában előterjesztés. — 3. A közigazgatási bizottságba 1906. és 1907. évekre 5 tagnak a megválasztása. — 4. Az igazoló választmányának 1906. évre leendő újra alakításra. — 5. A számonkérőszéknek 1905. évre leendő újra alakítása. — 6. A községi számadásokat vizsgáló bizottságnak 1906. évre leendő újra alakítása. — 7. Nagyenyed város képviselő-testületi határozata a Mart alatti és Sztizs malom bérbeadása tárgyában. — 8. Nagyenyed város és Minorita rendház közötti vásárszerződés. — 9. Vizakna város képviselőtestületi határozata új városnév építése tárgyában. — 10. Költségvetési előirányzatok. — 11. Községi és városi zárszámadások. — 12. Zalányi Géza III-ad osztályú vármegyei aljegyzőnek hat havi szabadság iránti kérvénye.

Községi választások. Zalatnán f. hó 21-én folyt le a községi bíró választás, minek épen az oláhoknál jelenben elterjedt mozgalmi hírekkel szemben tulajdonithatunk nagy fontosságot. A nevezett községben lovag Oelberg Gusztáv bányakapitány értekezletre hívta össze a képviselőtestületet, mely példás egyetértéssel foglalt állást a leggyar jelölt mellett. A választás a legszebb rendben folyt le, s a bírói állásra Müller Felix szöcsmester választott meg. A választás után Montáni Gyula gör. kath. esperes indítványára a képviselőtestület, — melynek tulnyomó része román ajku — sajnálatát fejezte ki a hírlapokban, s általában elterjedt azon hírek fölött, hogy a románok fegyverkezzenek, s a magyarok ellen izgatnának, mert Zalatnán ug a magyarok, mint a románok a legbékésebb és legjobb egyetértésben élnek. — Tövisen a f. hó 15-diken megtartott tisztújítás alkalmával megválasztattak: községi elöljáróvá Rácz Gábor, helyettes elöljáróvá ifj. Belán Gergely, községi pénztárossá id. Belán Gergely, tanácsosokká Boka Jakab, Tömös Traján, Fosztók György, Popa Traján. A

A Gubernium azonban nem nagyon sietett a dolog elintézésével, hanem a következő 1756. évi martius 18-án felhívta Liber báró Josintzy Joseph gubernialis titkárt, hogy: „amidőn Marus szent Királyi Jóságában kifordul, mind a Parsoknak a Cantraversiában levő Bástyához való jussát és ratiojit investigálván, mind pedig a Magistratustól és más dis interessatusoktól szükséges informatiót vévén, ezekről maga Genuina Relatioját a Regium Guberniumnak submitállya.”

Báró Josinczi eleget is tett megbízatásának s meghallgatta a feleket, kik közül a lakatosok nyilatkozatát eredeti ötleteiért s az akkori magyarság nyelvezetért közölni érdekesnek találtuk az országos levéltár erdélyi osztályában 513—1756. szám alatt levő eredeti iratok után, a következőkben:

„Méltóságos Liber Báró Ur! Kegyelmes Patronus Urainktól ő Excellentiájoktól és a Méltóságos Királyi Guberniumtól nekünk küldetett nagy Fautor Urunk! Illik, hogy az mi Lakat Gyárto Czehunk is valamit feleljen, vagy refutállya ezen mocskos Resolutiojokat, ha ugyan annak kell venni, Csiz-

madia uraimékk. Imo. Mi valójában sajnáljuk, hogy 60 csizmadiákk legalább láto szemek vagyon a Fejekben 120, mégis Justantiánk praemissájának tenorát meg nem láthatták, és arra felelni nem tudanak, amint a dolog kívánta, ez bizony Isten dolga, hogy megvakultanak, vagy az Isten nem tudott az dologhoz. Hiszen mi az mostani érdemes Hadnagy* Urunkat ugy az. Magistratust, annál inkább a Quadraginta Viratust nem is emlittyük Justantiánkban, hanem a ki a mi Czehunk spoliatiojában részes volt, vegye magára, nem bannyuk Bizony az a rozsa a Czehokban, hogy minden a prolekos dologban és annak eligazítására Hadnagyot molestálnak, ez nem dicseretes resolutioja ő Kigyelmek, miért Fő Czehmesternek hivatattak az Hadnagy, azért hogy az királyi privilegiumokat másakkal megtartassa és maga hiti szerént megtarcsa.

* Nagy-Enyed város polgármesterét akkor „Hadnagy”-nak, később 1871-ig „Főhadnagy”-nak nevezték. Az utolsó e nevezettel Farczádi Sándor Elek volt. „Quadraginta viratus” a képviselő volt, mely 40 tagból állott.

T. B.

2do. Itt sok elhíhetetlen mocskos szokat és a mi nemes Czehunk Tagjait bestelenítő Czehhol kitagado dolgokat irnak Csizmadia Uraink. Imo. hogy csak Kállai István és Zemplényi Péter volt az Czehban, mely tetemes hazugságért nagy büntetésre volna rak méltok ő kigyelmek, mert Iratosi Pál az öreg Iratosi István a fia, Hammasi Lakatos György a Tot utczai malomnál, Magyarai, a ki soha sem vándorlott amint irják, Fogarasi Joseph, mind a Lakatos Czehban be álva voltunk, Magyarai Miklos penig Város orássa is volt 4 Esztendeig, hogy lakatot nem tudna csinálni—hazugság, mert meglátható ma is az lakattyát a dél ajton, a Castélyban, ug Berczi uramnál is, kettőn kívül mind dolgoztuk a mesterséget. Hogy penig per rectum Canalem nem erigáltunk Czehot, nem is kellett, mert voltab antiquo, amint fateállják hiteles Relatoriánkban, Csizmadia Uraimékk arra semmi gonyok, nem parancsolnak.

(Folytatjuk.)

választás ellen dr. Müller Jenő ügyvéd, tövisi virilis képviselő, felebbezést jelentett be. A községi tisztviselők egyébként részben befejezték a vármegye területén, részben folynak. A választások ellen csekély számú felebbezés érkezik a központba, melyek elbírálása jórészt a törvényhatósági bizottság rendes tavaszi közgyűlésének lesz feladata.

— **A honvédelmi miniszter** az 1906. évre a loosztályozást elrendelve, annak működési és utazási terve a tizenkettedik hadtest parancsnokságának hozzájárulása után fog közzétetni.

A tövisi bíróválasztásról érkezett „Több választó“ aláírással egy terjedelmes cikk hozzánk, mely azt igyekszik bizonyítani, hogy a községi képviselőt tisztán a község érdeke vezette a legutóbb megejtett választáskor.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Boldog ünnepeket** kívánunk olvasóinknak. Az ünnepi hangulat melegsége árásson lelkekre, a mindennapi élet törődései és gondjai között, békességet, vigasztalást és szeretetet!

— **Előfizetőinket és munkatársainkat** kérjük, tartsák meg lapunkat továbbra is jóindulattal támogatásukban.

— **Zeyk Dániel** ő méltóságát, vármegyének köztisztviselőjében álló főispánját Ó Felsége hű és buzgó szolgálatainak elismerése mellett, főispáni méltóságától felmentette. Az áldatlan politikai viszonyok következménye ez, hogy vármegyének közönsége elveszti buzgó fiát, közügyeinek lelkes vezetőjét. Mely sajnálattal közöljük e tény, de biztat az a tudat, hogy ő méltósága lelkesedését, gazdag tapasztalatait, ügybuzgóságát és vármegyének iránti ragaszkodó szeretetét e nehéz időben egy percre sem fogjuk nélkülözni. Vigye magával mindnyájunk igaz szeretetét!

— **Időjárás.** Már azt hittük, hogy kimegy a divatból a fehér és csikórgó karácsony. Időjárásunk gondoskodott arról, hogy ebben a hiedelemben nagyon meg ne erősödjünk. December közepén hullott hó, bár kevés volt, mégis fokozta — 10 C^o-ig süllyesztette a hőmérsékletet. F. hó 22-dikén engedett valamit s úgy látszik, havazásnak nézünk elébe.

— **Katonai szemle.** Honvéd zászlóaljunk felett f. hó 21. és 22. napjain szemlélt tartott az ezred új parancsnoka nagy- és kiskálnai Kálnay Lajos.

— **Áthelyezés.** A pénzügyminiszter Albert Ferencz bányabiztost Budapestről a zalatnai bányakapitánysághoz helyezte át.

— **Jótekonyság.** Dr. Müller Jenő ügyvéd 100 koronát ajándékozott Tövis nagyközség szegényeinek.

— **Szintársulat Nagyenyeden.** Palotai Antal színgazgató f. hó 25-től kezdve engedélyt kapott színelőadásokra. A szezont „Casanova“ nagy operettel kezdi meg. Músortán régi és új operettek, színművek, bo-

hózatok, vígjátékok, népszínművek vannak. Bérelni lehet 12 előadásra.

— **Halálozás.** Aradi György cigányprimás, kit közönségesen Gyuricza néven ismertünk, f. hó 20-dikán meghalt. Társai meghatottan s bus dalokat játszva kísérik az örök nyugalomra az egykor jónévű és népszerű muzsikust. Gyuricza a hegedűritka jártassággal és zenei érzéssel kezelte. A múlt század utolsó két évtizedében az enyedi mulatni szerető közönség igen kedvelt primása volt. Hegedűjének szívreható hangjai mellett az akkori fiatal nemzedék és az idősebbek is kiváló élvezettel elmulattak örvendezve gyakran, sirva olykor-olykor. A kik Kercsedit az 1848-előtti idők híres enyedi cigányprimását is ősmerték, Gyuriczát vele egy szinten álló zenészek tartották. Az aránylag nem idős, ábrándos lelkületű, jobb sorsra érdemes hegedűművészt f. hó 24-én d. u. 3 órakor temetik. Pihenjen csendes sírjában, a ki annyi sirhalom felett játszott könnyekre indító gyászindulókat.

— **Előadások az elektromosság köréből.** Bartha Zsigmond kollégiumi tanár a főiskola dísztermében hat előadást tart hat egymásután következő szerdán este 6 órakor. Az első előadás jan. 10. lesz a statikai elektromosság, a külső és a légköri elektromosság tüneiményeiről. Belépő jegy mind a hat előadásra 4 korona. Az előadások jövődelme a tanulók nyári kirándulása költségeinek fedezésére fog fordíttatni.

— **Obszervatorium.** A földművelésügyi miniszterium Nagyenyeden, mint az erdélyi Hegyalja központján meteorológiai észlelő és sürgönyző állomást létesített, mely állomás naponként háromszor megfigyeléseket teljesít s ezen megfigyeléseit naponként táviratban közli a budapesti központi meteorológiai és földmágnességi obszervatoriummal. Az állomás vezetője a vinczellériszkóti igazgatósága.

— **Vasárnapi munkaszünet.** A kereskedelmi miniszternek 79332-905. sz. rendelete értelmében f. hó 24-ére és 31-ére eső vasárnapokon az üzletek d. u. 5 óráig, a borbély üzletek pedig egész napon át nyitva tarthatók.

— **A gyalogjáró érdekében.** Panaszt vettünk a közönség köréből, hogy a házak előtti kövezetre egyáltalán semmi gond sem fordítatik; különösen, hogy a járdára fagyott víz veszélyezteti a közönség testi épességét. Felkérjük a rendőrséget, hogy — kötelessége szerint — ügyeljen a járda tisztaságára. Rendelje el, hogy minden ház előtt hamuval vagy fűrészporral hiúsék be a járdát; a cselédeket pedig tiltsa el attól, hogy a járdán vizet hordjanak és kilocsogtassanak. Az iskolás gyermekeket sem ártana meginteni, hogy elégedjenek meg a csatorna jegén való csicsinkázással, a járdát pedig engedjék át a saját rendeltetésének. Azt hisszük, nem volna nálunk sem lehetetlen dolog egy kis rendet tartani, a mint másutt nem lehetetlen. Csak a szabályrendelet intézkedéseit — ha van — végre kell hajtani szigorúan; ha pedig nincs, sürgősen kell csinálni és . . . nemcsak a papiroson hagyni.

— **Hamis pénz.** Rendőrségünk f. hó 21-én csütörtökön egy hidasi oláh embert hamis ötkoronások terjesztése miatt elfogott. Találtatott nála 3 drb. hamis 5 koronás. Egy másik hidasi oláh ember szintén akart adni 2 drb. hamis ötkoronáson, de nem sikerült. Mielőtt azonban a rendőrséget értesítették volna, megszökött. Figyelmeztetjük tehát a városi közönséget, hogy az 5 koronások elfogadásánál különös figyelmet tanúsítson, mert ezek a pénzek igen el vannak mar terjedve a városban, s ha esetleg egy ilyen hamis pénz kerül a kezébe, azt a pénz tulajdonosával azonnal adja át a rendőrségnek.

— **A politikai helyzet** szenzációs hírei mellett nem kisebb szenzációt kelt az a diszmű, mely most jelent meg a könyvpiacra, és ami még csodálatosabb, ezt a diszművet ingyen szerezheti meg magának akárki. Az „Ország-Világ“, hazánkunk ez a legszebb, legtartalmasabb képes hetilapja már évek óta minden év karácsonyán egy-egy gyönyörű „Almanach“-kal ajándékozza meg előfizetőit, és az elmúlt év leggyönyörűbb irodalmi terméke volt az az Almanach, melyet az „Ország-Világ“ 25 éves fennállásának jubileuma alkalmából juttatott ingyen ajándékol előfizetőinek. Az „Ország-Világ“ most is méltó maradt önmagához. Az az Almanach, melyet most karácsonykor ad minden előfizetőjének, — annak is, aki most fizet elő nyolcz koronával félévre az „Ország-Világ“-ra — a legszebb, a leggyönyörűbb, ami valaha könyvpiacra megjelent. Ennek az ajándékkönyvnek fényes, pazar kiállításával semmiféle hazai avagy külföldi mű nem vetekélhetik. De a tartalma is olyan — a magyar íróvilág minden jelese, Mikszáth Kálmánnal és Herczeg Ferenczel az élén van együtt a műben — hogy az csak a két szerkesztőnek, dr. Várad Antalnak és dr. Falk Zsigmondnak válik dicsőségére. Az „Ország-Világ“ előfizetési ára negyedévre 4 korona, félévre 8 korona, egész évre 16 korona s az előfizetési pénzek az „Ország-Világ“ kiadóhivatala címére: Budapest, V., Hold-utca 7. sz. alá küldendők.

— **„A Nagyenyedi Szegény Tanulókat Segélyező kör“** f. évi december 17-én tartotta a tagok és a közönség élénk érdeklődése mellett 21 évi rendes, ruhakiosztással egybekötött közgyűlését. Az elnök a felebaráti szeretetre alapított beszédjével nyitotta meg a tanácskozás rendjét, melyet a polgári leányiskolának Lázár Mácsi vezetése alatt közreműködött énekkara alkalmi dalokkal élénkített. Gáspár János indítványára a közönség és a segélyezett iskolák nevében jegyzőkönyvi köszönet ssavaztatott az elnöknek és tisztikarnak. A pénztáros és titkár jelentését a közgyűlés tudomásul vette, a melyből megtudható, hogy az egylet ezen évben miképpen működött. Nevezetesen az egylet vagyona volt a múlt év végén: 10914 kor. 52 fill., szaporodott 170 kor. 89 fill., összesen tehát 11085 kor. 41 fill., mely legnagyobb részben a Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztárban van gyümölcsöttes végett elhelyezve. A tagok száma összesen 257, melyből alapító 5, pártoló 10, rendes tag 242, emelkedés a tagok számában 2,

A nagyérdemű közönséget tisztelettel kéri

TÁNGEL JÓZSEF

női, férfi és gyermekdivatáru kereskedő,

hogy mielőtt őszi és téli szükségletét bárhol is beszerezné, előbb főtér 4. szám alatt lévő raktárát, mely a közelgő idényre dusan van a legjobb minőségű árukkal ellátva, szíveskedjen meglátogatni.

mivel eltávozott 1, kilépett 17, újonnan belépett pedig 20 tag. Tagsági díjat fizetett 219 tag 438 kor. értékben, nyugtáját nem váltotta ki 30 tag, 60 kor. a tagdíj hátralek. A kör ügyeinek ellátására ez évben 6 választmányi és egy közgyűlést tartott, melyek élénk látogatottságnak örvendtek. Segélyezésben részesült ebben az évben, jöllehet ez volt jövedelem dolgában egyike a leggyengébbeknek, amennyiben csak 2 multság rendeztetett, összesen 207 tanuló 1389 kor. 11 fillér értékben és pedig az állami polg. leányiskolából 17, az állami elemi isk. 38, a róm. kath. leányisk. 31, a tót-utcai vegyes áll. elemi isk. 27, az áll. elemi fiúisk. 49, a róm. kath. fiúisk. 9, az ágost. evang. isk. 2, a gör. kath. vegyes isk. 7, az ev. ref. gyakorló iskolából 4 és végül a Bethlen-főgimn.-ból 23 tanuló. Ezekon kívül a tagok bőkezű adományaiból meg vagy 10 tanuló nyert némi támogatást, a nélkül hogy segélyezőkkel a kör megterhelhetett volna. Nagyobb pénzbeli adomány folyt be a f. évben és pedig a Nagynyedi Kisegítő Takarékpénztártól 100 kor., az Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztártól 50 kor., a Zeyk családtól 60 kor., Török Bertalan és nejétől 43 kor. 60 fill. Ezen kívül még bőkezűen adakoztak ruhaneműkkel, valamint a karácsonyfára gyümölcsessel, tésztaneműkkel és pénzzel is: Barabás Karolyné, Baranyay Karolyné, br. Banffy Kazimírné, Benedek Gaborné, Czirner J. Józsefné, Csongrády Gizella, dr. Dobazi Vilmosné, Dömök Erzsébet, Fried Izsák, Fogarasi, Belane, Fuzi Katinka, Hollós Istvánné, Jakab Karolyné, dr. Jeney Elekne. öz. Józsa Zsigmondné, Korbuty Kristófné, Kovács Józsefné, Kún Gyulane, dr. Magyar Karolyné, dr. Matyas Mihályne, öz. Müller Mihályne, Nehez Janosné, Pogany Janosné, Raphael Oszkárné, Raskay Belane, Reinbold Olivérné, Sass Albetné, Sándor Jenóné, Szász Józsefné, öz. Székelyhidu Janosné, Tahy Istváné, Tóth Miklósné, Török Bertalané, Ungerpek Miklósné, Vásárhelyi Károly, Vincenti Lajos és ifj. Winkler Janosné. A midőn a támogatásért mindenkinek köszönetet mondunk, egyszersmind kerjük is, hogy körünket azon jó lelekkel kísérjék továbbra is figyelemmel, melylyel eddig megtisztelték.

A t i t k á r .

— **Bluz-szám.** Magyarország legolcsóbb divatlapja, a Budapesti Bazar karácsonyra rendkívül diszes kiállítású különleges bluzszámmal lepte meg előfizetőit. A bluz-szám tartalmazza a legújabb francia, angol és amerikai bluz-moделleket, bő választékot azon hölgyeknek, akik házilag szokták öltözékeiket elkészíteni. A Budapesti Bazar negyedévi előfizetési ára egy korona ötven fillér. Mutatványszámmal a kiadóhivatal szívesen szolgál: Budapest, VIII. Baross-utca 22

— **Borseprót** bármily mennyiségben jó árban vesz Paulini Rezső Nagynyeden. Helybeliektől esetleg cserébe is átveszi a borseprót, és pedig 4 veder seprőért 1 veder jó gerepeni bort ad; a csere 20 veder borseprón alól nem történhetik. Továbbá előnyös feltételekkel a borseprót kifőzésre is átveszi. 920 1—3

— **Záróra ügyvédi irodákban.** Tudvalevő, hogy ügyvédi irodákban a hivatalos órák este 6-ig tartanak. A fővárosban érdekes mozgalom indult meg az ügyvédjelöltek és ügyvédsegédek körében ezzel a célzattal, hogy az irodai záróra, mely fővárosi ügyvédi irodákban valósággal 7-ig,

sőt tovább is tart, a téli hónapokban hat, a nyáriakban öt óráig legyen. Ennek a mozgalomnak azonban alig lehet általános sikere, mert kitűnt, hogy az új záróra csak azon irodákban vihető keresztül, amelyekben eredeti Remington-Standard írógépek működnek, mert ezekkel négyezer gyorsabban írnak, mint kézzel és ezenkívül rendkívüli előnyük, hogy az egyszővegű többpéldányos ügyiratokat ugyanazon időn belül nyomtatásszerű kivitelben készítik. Mivel pedig az irodák egy tekintélyes részében meg ezidőszert csak kézzel és nem írógéppel írnak, ezek alkalmazottai mindaddig ki lesznek rekesztve abból a bizonyára üdvöz ujtásból, a míg az ő irodájukban is nem alkalmazzák az országszerte ismert, Remington-írógépeket. Ezt a hírt fővárosi lapokból vettük át és minthogy olvasóink közül számosan fordultak hozzánk azzal a kéréssel, hogy az amerikai Remington-írógép kapható-e hazánkban és hol, közöljük az érdeklődőkkel, hogy e gépek eladási telepe Budapesten, Glogowski és Társa cég-nél, Andrassy-ut 12. a. van.

Irodalom.

A magyar földbirtok helyzete.

Racz Gyula „A magyar földbirtokosság anyagi pusztulása” cím alatt tanulmányt adott ki. Ez a tanulmány, jórészt közismert statisztikai adatok alapján, a földbirtokosság válságos helyzetét tárja fel. A tanulmány eredményei közülbelül következőkben foglalhatók össze:

1. Az önálló birtokosok és birtokosok száma harmincz év alatt 1,973.433-ról 1,855.198-ra apadt. (Tehát 118.235 önálló földbirtokos elpusztult.)

2. Legnagyobb a pusztulás a 100 holdon aluli birtokosok kategóriájában, ellenben a kötött birtok hatszorosára, az egyházi birtok kétszeresére emelkedett.

3. A magyar föld évi jövedelme 725 millió korona, melyre évi 510 millió koronát kitevő jelzálogkamat és közteher nehezedik, úgy hogy ez az összjövedelem 70 százalékát fölemészti.

4. A 100 holdon aluli kisbirtokok (22 664.125 hold) teljes fele értékükig el vannak adósodva.

5. Kényszerforgalomban 1891-ben 14 ezer 978, 1902-ben már 21.121 birtoktest cserélt gazdát.

Ezen megrendítő eredmény főokaiként kétót említ fel a szerző: az igazságtalan adórendszert és a közös vánterületet.

— **A mit a szív beszél.** E cím alatt egy szép kiállítású kedves kötet költemény jelent meg a Nagynyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r.-t. nyomdájában. Szerzőjük Pallós István, a Bethlen-kollégium szeniora s a tanítóképző-intézet segédtanára. A kiváló költői vénaról és írói gyakorlatosságáról tanuskodó költemény-füzetet ajánljuk olvasóink figyelmébe. Részletes ismertetésére még visszatérünk.

— **Az erdélyi népfajok birtokarányai** czímen Barabás Endre, kolozsvári tanítóképzési tanár érdekes tanulmányt írt, melyet az Emke sokszorosított.

Közgazdaság.

Vármegyénk kisgazdái érdekében.

A lapokból is, de még inkább a szövetkezetek fokozódó eredményeiből láthatjuk, hogy a Székelyföldre kirendelt kormánybiztosság az anyagi haladás terén mió fenyves sikereket ért el. A székelyföldi kisgazdák czelszerű és praktikus szövetkezetei a szarvasmarha, disznó, baromfi tenyésztés, a gyümölcstermelés és feldolgozás; a tejtermékek előállítás és elarusítása stb. terén már is követendő példát mutatnak. A szomszédos régi Aranyoszek számos községében is legújabbban tejtermelési szövetkezetek létesülnek és a teljesen kifogástalan, jó minőségű vaját az enyedi piacon is nagy mennyiségben fogyasztják.

Ez a jó példa önkénytelenül is felkelti azt a gondolatot, hogy a mi jó a székelyföldieknek, az bizony nagyon is elkelne a mi vármegyénk szegénysorsu földnepeknél és kisbirtokosainál is. Sajnosan tapasztaljuk, hogy népünk szegényedik, tömegesen vándorol ki Amerikába; kis földjét mindinkább megterheli adóssággal és ennek ellenében édeskeves az, amit a mezőgazdasági termes terén haladásképpen följegyezhetnek. A vármegyei gazdasági egylet aránylag keveset tehet, bármily jó indulattal vannak eltelve vezetői. De nem is lehet másként, hiszen főispánnak, alispánnak s a többi tisztviselőknek elsősorban a közigazgatás mindennapi feladatait kell elintézni; nincs arra idejük, hogy egyes községek kisgazdáival folytonosan foglalkozzanak; gazdasági ügyeiket megfigyeljék, gyakorlati utasítással állandóan ellássák. Tőlük elég, ha buzdítanak, lelkesítenek.

A mi vármegyénkbe is olyan szakcszerű állami gazdasági kirendeltség kellene, mint a Székelyföldre. A vármegye közgyűlése utján kell e végbő a kormány figyelmét és hathatós intézkedését kikerüni a mi népünk számára és javára, mert hiszen mennél biztosabb és állandóbb forrást nyújtunk népünknek, mennél jobb anyagi helyzetet teremtünk számára, annál inkább fog ragaszkodni ehhez a hazához; és annál szívesebben fog megfelelni a haza iránti kötelességeknak, mennél könnyebben teheti kedvezőbb vagyoni helyzeténél fogva, És ha pd. Hunyad-, vagy Kisküküllőmegyét is egyesítenék e czélból a mi vármegyénkkel, csoportosítva, mint a székelymegyét, ugyis jó volna.

Ajánljuk felszólalásunkat vármegyénk gyakorlatias, buzgó alispánjának szíves figyelmébe: kerve, hogy hathatósan lépjen fel a mielőbbi valósítás érdekében. A nagy közönség hála lesz érte.

Török Bertalan.

Szerkesztői üzenet.

H. J. Nagynyed. Engedelmet kérünk, hogy b. ozikkét a következő számmra kellett az idő rövidsége mellett hagynunk. A néhány napi késedelem nem veszt el semmit aktuális fontosságból.

SZERKESZTŐSÉG:

Dr. Garda Kálmán, Dr. Inozédi Joksan Ödön, Lázár István, Dr. Müller Jenő, Török Bertalan, Dr. Varró László.

Kiadótulajdonos: Lázár István.

WEISZ ÉS HEIMLER

Pozsonyi Ipartelepe
magánfeleknek

is
a legolcsóbb árban szállítja
hirneves

Vászonáru
Asztalnemű
Törülköző
Zsebkendő

Fehérnemű
Ágyhuzat
Paplan
Matrác

stb.

czikkeit.

Árjegyzék és minták bérmentve.

Teljes

Menyasszonyi és vőlegény kelengyék
készítése.

904 4-10

Sz. 3683—1905. tkvi.

Árverési hirdetés kivonat.

A balászfalvi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közbíró teszi, hogy a „Sebesána” szárszebesi pénz- és hitelintézet végrehajtónak Muresán Miklós az Antonidé ohábai lakos elleni 430 kor. s jár. iránti végrehajtás ügyében az ohábai 380 sz. tkvben A + 1 r. sz. 1422/2/1 hr. sz. ingatlaura 112 kor., továbbá végrehajtást szenvedő Muresán Miklós az Antonidének az ohábai 489 sz. tkvben A + 2 r. sz. 876/2 hr. sz. szőlőjére 106 kor., ugyanannak az ohábai 135 sz. tkvben A + 2 r. sz. 390 hr. sz. szőlőjére 30 kor., a 3 r. sz. 581 hr. sz. szőlőre 30 kor., a 15 r. sz. 3276 hr. sz. kaszálóra 124 kor., és a 18 r. sz. 3578 hr. sz. kaszálóra 135 kor., a végül, ugyancsak végrehajtást szenvedő Muresán Miklós az Antonidének az ohábai 748 sz. tkvben A + 1 r. sz. 688 hr. sz. szőlőjére 430 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehaj-

tási árverést elrendelte a hogy a fent megjelölt ingatlanok az 1906. évi január 12-ik napján d. e. 10 órakor Ohaba község házánál tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. sz. t.-oz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-oz. 170. §. értelmében a bánatpezt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa mint tkvi. hatóságtól.

Balászfalván, 1905. évi október hó 27-én.

Enyedy Lajos,

kir. ít. táblai bíró.

930 1—1

Szolid kiszolgálás! Jutányos árak!

Mindenkinek fontos tudni, hogy

BERKOVITS BÉLA
Nagyenyed főtérsi

raktárának tulzsufaltsága és az előrehaladott idény miatt összes áruit

karácsonyi vásár

rendezése által minden elfogadható árért eladja.

Eladásra kerülnek: az összes férfi-, fiu- és gyermek-készruhák és télikabátok, női- és gyermek-kabátok, paletok, a legújabb divatnak megfelelő férfi fehérneműek, nyakkendők és kulapok.

Férfi- és női-czipők, kizárólag kézimunka.

Valódi angol és belföldi ruhaszövetek.

Mérték után a legfinomabb ruha 24 óra alatt elkészül.

Mindenkinek saját érdekében fekszik szükségletét míg a készlet tart beszerezni.

915 5—?

Dús választék minden cikkben.

Ambrózi M. medgyesi jó hírnevű szőlőoltvány iskolájában kapható 80,000 amerikai alanyokra oltott, I. oszt. rajnai rizling

szőlőoltvány.

Ezen kívül még egy pár százezer oltvány a legjobb csemege- és borfajokból.

Rendeléseket közvetít:

Fischer és Társa

892 7—12

faiskolatulajdonosok

Nagyenyeden.

„IBOLYA” virágcsarnok

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-u. 7.

Kertészeti telep: Krizbay-utca 27.

Virágcsarnok 563. szám.

Telefon: Kertészeti telep 564. sz.

Minden idényben friss vágott virágok, déli növények és idényszerű hazai eserep-virágok, állandóan szállításra készen.

A közelgő mindszentek napjára sirdiszek és koszorúk legnagyobb választékban 2 koronától feljebb.

Ugyazinten művirág-koszorúk állandó raktáron.

Menyasszonyi, névnapi és alkalmi csokrok, koszorúk, szállag és felirattal, vidékre express szállítással teljesen megbízhatóan, legszebb kivitelben, legújabb nyosabb árban. 625 39—52

Telefon 395.

Telefon 395.

KLEIN FERENCZ

Unió gőzmosó és vegyiruha
tisztító intézete

Unió-utca 24. szám.

Műhely-telep Tivoli-utca III

Br. Bánffy palota.

KOLOZSVÁR.

514 66—104

BALLA BÉLA

előnyösen ismert első rendű
friss hús- és hentesáru-

üzletében a naponta frissen vágott marha-, borju- és sertéshusokon kívül, naponta frissen készített virsli, szalvaládé, párizsi, lengyel- és sütnivaló-kolbászok és itt fel nem sorolt mindenféle husok és husnemek állnak a n. é. közönség rendelkezésére.

Husárim folyó hó 15-étől: 1 kg. marhahus 1.28 fill., borjuhus 1 kg. 1.28 fill., II. oszt. 96 fill., sertéshus 1 kg. 1.36 fill., sertéskaraj 1.52 fill., teljesen hizott sertésszalonna olvasztani való 1.80 fillér.

B. partfogást továbbra is kér **BALLA BÉLA.**

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉZTÁR

ad jelzálogkölesönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 4 1/4% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 30.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 26 K. 11 f. B. 5% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 20.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 27 K. 16 f. C. 5 1/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K. a) 41 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f. b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f. D. 5 1/2% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K.	a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f. b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f. c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f. E. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K. a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f. b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f. c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f. d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Az A. alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B. C. D. és E. alattiak **házakra** is adhatók; valamennyi kölcsön — az egyszerűságon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetendő ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

HIRDETÉSEKET
legjutányosabban vesz fel
kiadóhivatalunk.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentve küldünk egy próbát a **COZAPORból Kávé, tea, étel vagy szesz** itiban egyfo máan adható az ivó tudta nélkül!

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szobeszedé a tartózkodásról, mert csodálatos ellen-szen esse teszi az iszákosnak a szeszest italt. A COZA oly esendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és beestelenségétől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó útra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mind-azoknak kik kívánnak egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhesen, biztos hatásáról. Készekedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan!

INGYEN PRÓBA 125. szám.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendő.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 125.)
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:
Hoff János-féle

Kandol-Kakao

a legcsekélyebb zsirtartalmu, azért igen könnyen emészthető, soha sem okoz székrekedést, mind-azáltal ritka finom íze mellett kiválóan ocsó.

Valódi csakia
Hoff János
névvel és az oroszlan-
veljeggyel.

Csomagok a 1/4 kgr. 80 fillér
1/2 kgr. 50
Mindenütt kapható.

As Orsz. Gond-
Munkák- és
Családsegély-
pénztár ajánlunk
jó indulatba.
Kisimertane ezt
a négy kértől:
Biztosítva csalá-
deit ezen segély-
pénztárnál

Alsófehérvármegyei GAZDASÁGIBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.

Alaptőke 200000 korona.	NAGYENYEDEN.	Alaptőke 200000 korona.
Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a legelőbb kamatláb mellett.	Törlesztés kölcsönöket nyújt 500 koronától kezdődőleg már 4% alapkamattal földbirtokra, a becsérték feléig.	Régibb és magas kamatu jelzálogkölesönöket igen elő- yos feltételek mellett konvertál s mindennemű ilyen ügyeke a leggyorsabban bonyolít le!
Betáblázás mellett adott kölcsönei után 500 koronán felül 6 1/2 %-ot számít.	Vásárol és elad értékpapirokat idegen számlár.	Bevált értékpapir szelvényeket és sorsol értékeket.

Betétek után naptól-napig 4 1/2 %-ot fizet.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-i.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalék: 140.000 kor.

Előnyös kölcsön ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapirokra, sorsjegyekre, jöhiteli pénztézetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapirokat.

Letétbe elfogad értékpapirokat, sorsjegyeket, értékeket kevés dízi díj mellett.

Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5 1/2, 6, 6 1/2 % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.

Betéteket 4 1/2 kamatláb mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

Vas, réz, horgony, diszmű és czimtábla öntöde.

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 3. sz

Elvállal galvanoplasztikai munkákat, mindennemű klisék öntését, rézmetszeteket fénykép vagy rajz után.

Készít gazdasági vas, réz gépöntvényeket.

Tisztelettel
Liskai János.

628 75—104